

Je, uko tayari kuanza Chekechea ? Marafiki zako kutoka Buffalo Toronto Public Media wameunda nyenzo hii ya Ujuzi wa Kusoms Mapema ! Tumia hii wakati wowote, mahali popote ili kumtayarisha mtoto wako kwa Chekechea.

Katika nyenzo hii, utapata mambo mawili-ujuzi muhimu kuwa tayari kwa Chekechea na shughuli unazoweza kufanya ili kujenga ujuzi huo. Mtoto wako anapaswa kuwa na uwezo wa kukamilisha shughuli hizi ili kuwa tayari kwa Chekechea!

KWA WAZAZI : Ukaguzi wa Afya ya Akili wa Dakika Tano

Hebu tuchukue muda kuzungumza juu yako! Maisha ni magumu sana kwa watu wazima sasa hivi,na ukichukua muda mfupi kukujulisha, wewe na mtoto wako mnaweza kufaidika

- Je, umwkuwa na kitu cha kula ?
- Chukua muda mfupi wa kuvuta pumzi mwalike mtoto wako ajiunge.
- Chukua mapumziko ya asili, toka nje kwa muda. Unaona nini, kusikia, kunusa?
- Je, umelala vya kutosha?
- Kuoga haraka ni njia nzuri ya kuweka upya!
- Je, ni ushindi gani wa hivi majuzi (bila kujali ni mdogo kiasi gani) ambao umepata?

Iwapo una tatizo la afya ya akili, piga simu ya Hotline ya Crisis Services Saa 24 kwa 716-834-3131.

UJUZI

Tambua rangi za upinde wa mvua (nyekundu, machugwa, njano,kijani, bluu na zambarau) na maumbo ya msingi (mduara, mraba, pembetatu, mstatili, mviringo, almasi).

Ufasaha wa Hisabati /Mdomo

Naweza Kufanya!

SHUGHULI

Kwenye karatasi tupu, mwalike mtoto wako kuchora maumbo kwa kutumia rangi tofauti. Mwambie mtoto wako jina la kila umbo na rangi anapochora. Watu wazima wanaweza kuonyesha jinsi ya kuchora maumbo kwenye karatasi yao wenywewe.

UJUZI

Tumia vitu kuonyesha na kutaja idadi (1=kitufe kimoja, 2=vitufe viwili, 3=vitufe vitatu.....hadi 10).

Ufasaha wa Hisabati/Mdomo

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Katika duka la mboga,mwambie mtoto wako ahesabu mboga au matunda unapoyaweka kwenye gari.

UJUZI

Inaweza kutengeneza fomu zinazotambulika kwa kutumia penseli, kalamu ya rangi au alama.

Ustadi wa Kimwili/ujuzi

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Kwa kutumia karatasi tupu, mwambie mtoto wako achore picha za baadhi ya vitu anavyovipenda kutoka kwa maisha yao: watu, wanyama wa kipenzi, chakula, vinyago, mahali, n.k. Wazazi wanaweza kuchora vitu wapendavyo pia!

UJUZI

Mtoto anaweza kuvalaa na kujitegemea kutumia bafuni.

Ustadi wa Kimwili/ujuzi

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Uliza mtoto wako kuchangua mavazi yake ya siku! Anza kidogo na kitu kimoja. Baada ya muda, ongeza zaidi kwa utaratibu wao wa mavazi. Fanya mazoezi na wimbo unaouoenda ili kufsnys hii iwe ya kufurahisha zaidi!

UJUZI

Hutumia mawasiliano ya maneno au yasiya ya maneno kwa ufanisi ili kuwasiliana mahitaji, matakwa, na hisia.

Kujifunza Kijamii na Kihisia/Ufasaha wa Kuzungumza

Naweza Kufanya!

SHUGHULI

Tengeneza uso wa wa hisia (huzuni, furaha, hasira) ukiangalia kwenye kioo. Uliza mtoto wako nadhani hisia. Taja hisia tofauti na zungumza kuhusu nyakati ambapo wewe na mtoto wako mmehisi hisia hizo.

UJUZI

Inacheza kwa ushirikiano na wengine, kuchukua zamu na wenzao.

Mafunzo ya Kijamii & Kihisia

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Unda kitu pamoja kwa kupokezana! Pamoja na mtoto wako, unaweza kuchora picha, kujenga mnara wa vitalu, kufanya saladi, au kuunda muundo wa vitu (uma, kijiko, kisu, navengine).

UJUZI

Wanaweza kujisafisha wanapoulizwa (nguo vinyago, na nafasi za pamoja).

Mafunzo ya Kijamii & Kihisia

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Tumia wimbo unaopenda wa mtoto wako kufanya wakati wa kusafisha kuwa utaratibu wa kufurahisha kwako na mtoto wako.

UJUZI

Inaweza kufuata maelekezo yah atua 1-2 (Kwanza, wewe..Pili, wew...).

Mafunzo ya Kijamii & Kihisia

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Tengeneza orodha ya taratibu zote za hatua mbili ambazo ni sehemu ya siku ya kawaida kwa mtoto wako(oshu uso wako NA kupiga mswaki;keti kwenye kitu chako cha gari NA funga pingu; tafuta viatu vyako NA uvivae). Anza kwa kuzifanya pamoja, mkijitahidi hatua kwa hatua kumruhusu mtoto wako azifanye peke yake,kila mara mkisema hatua kwa sauti.

UJUZI

Wanaweza kutambua jina lao la kwanza na la mwisho kwa kuchapishwa.

Kusoma/Kuzungumza kwa ufasaha

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Fanya fumbo la jina! Andika kila herufi ya jina la kwanza na la mwisho la mtoto wako kwenye vipande vya karatasi au kadibodi. Uliza mtoto wako kuweka herufi kwa mpangilio na kutamka majina yao. Anza na ndogo mtoto wako anapoanza kusimamia shughuli hii.

UJUZI

Ana uwezo wa kufuata hadithi kamili, ikijumuisha mwanzo, kati na mwisho. Anaweza kusimulia sehemu unazopenda za hadithi.

Kusoma/Kuzungumza kwa ufasaha

Naweza kufanya!

SHUGHULI

Kwa kutumia vitu vya kawaida kutoka nyumbani kwako, kama vile soksi,glavu, mifuko ya karatasi, au vijiti vya popsicle, tengeneza vibaraka! Tumia wahusika kutoka kwenye kitabu anachopenda mtoto wako, kipindi cha televisheni au uunde chako. Waambie vibaraka wasimulie hadithi.